

**КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА**

**НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ
ТА ДЕРЖАВНОЇ СЛУЖБИ**

**ЗАГАЛЬНА КОРОТКОСТРОКОВА ПРОГРАМА
ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ**

«Регіональна політика Європейського Союзу»

Шифр програми ЗК/2023/013

Рік запровадження програми: 2023

Програму погоджено: рішення Науково-методичної ради Київського національного університету імені Тараса Шевченка від 02 березня 2023 р. № 2-23

Програму затверджено: наказ НАДС від 03 травня 2023 р. № 65-23

ПРОФІЛЬ ПРОГРАМИ

1. Загальна інформація	
Назва програми	Регіональна політика Європейського Союзу
Шифр програми	ЗК/2023/013
Тип програми за змістом	загальна короткострокова програма підвищення кваліфікації
Форма навчання	дистанційна
Цільова група	державні службовці, які займають посади державної служби категорій «Б» та «В», посадові особи місцевого самоврядування
Передумови навчання за програмою	–
Найменування замовника освітніх послуг у сфері професійного навчання за програмою	–
Найменування партнера (партнерів) програми	–
Обсяг програми	0,67 кредиту ЄКТС
Тривалість програми та організація навчання	загальна тривалість програми: 5 днів протягом тижня
Мова(и) викладання	українська
Напрямок(и) підвищення кваліфікації, який (які) охоплює програма	європейська інтеграція
Перелік професійних компетентностей, на підвищення рівня яких спрямовано програму	професійні знання стандартів Європейського Союзу у відповідній сфері та заходів адаптації законодавства; комунікація та взаємодія; прийняття ефективних рішень; впровадження змін
Укладач(и) програми	Гринчук Наталія Михайлівна, к.е.н., доцент, доцент кафедри регіональної політики Навчально-наукового інституту публічного управління та державної служби Київського національного університету імені Тараса Шевченка, nataliia.grynychuk@knu.ua; Вакуленко Володимир Миколайович, к.держ.упр., доцент, доцент кафедри регіональної політики Навчально-наукового інституту публічного управління та державної служби Київського національного університету імені Тараса Шевченка, vmvakulenko@gmail.com
2. Загальна мета	
Розвиток професійних компетентностей та надання знань з регіональної політики Європейського Союзу, вироблення умінь та навичок, необхідних для професійного розвитку та ефективного виконання посадових обов'язків, здійснення професійної діяльності на державній службі та службі в органах місцевого самоврядування в змінних умовах, в умовах воєнного і повоєнного стану, формування у слухачів мотивації потреб у постійному самовдосконаленні, вмінні самостійно вчитися	
3. Очікувані результати навчання	
За результатами навчання слухачі повинні демонструвати:	
знання	сутності та компонентного складу політики регіонального розвитку ЄС, інституційних та правових основ політики регіонального розвитку ЄС; стану і пріоритетів розвитку регіонів ЄС; політики сталого розвитку ЄС і особливостей її застосування на рівні сільських та урбанізованих територій Європейського

	Союзу; принципів розподілу спільних фінансових ресурсів ЄС для забезпечення регіонального та місцевого розвитку; впливу політики ЄС на формування регіональної політики України, механізмів прийняття рішень у сфері регіональної політики в умовах воєнного і повоєнного стану
уміння	користуватися нормативно-правовою базою в сфері регіональної політики ЄС, збирати, систематизувати й аналізувати інформацію, яка необхідна для формування регіональної політики; оцінювати фактори впливу зовнішнього та внутрішнього середовища на формування регіональної політики Євросоюзу, виявляти, моніторити та аналізувати чинники зближення моделей регіонального розвитку країн ЄС та України
навички	вдосконалення рівня професійних компетенцій щодо виконання посадових обов'язків відповідно до норм законодавства України; застосування аналітичних методів для проведення оцінки та аналізу регіональної політики ЄС і України; селектування відповідних інструментів регіональної політики залежно від поставлених цілей і сфери діяльності; обґрунтування шляхів підвищення ефективності регіональної політики України в умовах воєнного і повоєнного стану
4. Викладання та навчання (методи навчання, форми проведення навчальних занять)	
Дистанційно в синхронному режимі (участь у вебінарах, під час яких проводяться лекції, тематичні дискусії, застосовуються кейсові методики, аналіз ситуацій та розв'язання ситуаційних завдань) і асинхронному режимі (опрацювання обов'язкової літератури, інформаційних та інших матеріалів)	
5. Ресурсне забезпечення дистанційного навчання	
Назви вебплатформи, вебсайту, електронної системи навчання, через які здійснюватиметься дистанційне навчання із зазначенням посилання (вебадреси)	дистанційне навчання в синхронному режимі – доступ до вебкабінету відео конференції надається після реєстрації
Назва дистанційного курсу (модуля)	–
6. Оцінювання і форми поточного, підсумкового контролю	
Складові оцінювання та їх питома вага у підсумковій оцінці (%)	проходження дистанційного навчання – 25 %; опрацювання обов'язкової літератури, інформаційних та інших матеріалів – 5 %; поточний контроль – 10 %; відвідування занять – 30 %; підсумковий контроль – 30 %. Документ про підвищення кваліфікації видається за умови набрання учасником професійного навчання не менше ніж 75%, обрахованих з урахуванням питомої ваги кожної зі складових оцінювання та за умови успішного проходження підсумкового контролю
Форма підсумкового контролю	тестування

СТРУКТУРА ПРОГРАМИ

Назва теми	Кількість годин				
	загальна кількість годин / кредитів ЄКТС	у тому числі:			
		аудиторні заняття	дистанційні заняття	навчальні візити	самостійна робота
Тема 1. Сутність сучасної регіональної політики ЄС	3,5	–	3	–	0,5
Тема 2. Механізми та інструменти регіональної політики ЄС	3	–	2	–	1
Тема 3. Інтеграція нових країн-учасників через політику згуртованості та солідарності	4	–	3	–	1
Тема 4. Програми та проекти регіонального розвитку в ЄС	3	–	2	–	1
Тема 5. Моніторинг регіонального розвитку в ЄС	2	–	2	–	–
Тема 6. Адаптація досвіду країн ЄС щодо пошуку фінансових ресурсів для відбудови регіонів та громад України	2,5	–	2	–	0,5
Підсумковий контроль результатів навчання	2	–	2	–	–
РАЗОМ	20/0,67	–	16	–	4

ЗМІСТ ПРОГРАМИ

Тема 1. Сутність сучасної регіональної політики ЄС

Сутність поняття регіональний розвиток.

Регіональні асиметрії в ЄС.

Основні цілі та пріоритети сучасної регіональної політики ЄС до 2027 року.

Інноваційний розвиток регіонів ЄС.

Правове підґрунтя регіональної політики ЄС та процедура прийняття рішень.

Форми проведення навчальних занять та методи навчання: лекція, тематична дискусія, аналіз ситуацій та розв'язання ситуаційних завдань.

Самостійна робота учасників професійного навчання:

Сутність регіонального розвитку, необхідність його забезпечення.

Мета регіональної політики ЄС.

Основні виклики в регіональному розвитку ЄС на сучасному етапі.

Суть інноваційної політики ЄС.

Тема 2. Механізми та інструменти регіональної політики ЄС

Принципи реалізації регіональної політики ЄС.

Еволюція механізмів реалізації регіональної політики ЄС.

Інструменти регіональної політики ЄС. Стратегії ЄС для окремих регіонів.

Європейські структурні фонди. Ефективна координація фондів ЄС на макрорегіональному рівні. Європейський фонд регіонального розвитку.

Територіальне співробітництво.

Форми проведення навчальних занять та методи навчання: лекція, тематична дискусія, аналіз ситуацій та розв'язання ситуаційних завдань.

Самостійна робота учасників професійного навчання:

Зв'язок цілей Стратегії «Європа-2020» та стратегічних пріоритетів політики регіонального розвитку ЄС до 2027 року.

Інструменти європейської політики, які можна рекомендувати до впровадження в Україні для забезпечення економічного зростання, інноваційного розвитку.

Роль європейських структурних фондів у процесі стимулювання інноваційного розвитку регіонів ЄС.

Основні форми територіального співробітництва в ЄС.

Тема 3. Інтеграція нових країн-учасників через політику згуртування та солідарності

Основні інституції Європейського Союзу: Європейська рада, Рада міністрів ЄС, Європейська комісія.

Допоміжні інституції ЄС: економічно-соціальний комітет ЄС, комітет регіонів, інші органи Європейського Союзу. Особливості прийняття рішень у ЄС.

Угода про асоціацію між Україною та Європейським Союзом.

Європейська політика сусідства та її вплив на розвиток регіонального співробітництва.

Європейська політика згуртування в XXI ст.: орієнтири та досвід для України.

Співпраця та солідарність у ЄС.

Форми проведення навчальних занять та методи навчання: лекція, тематична дискусія, аналіз ситуацій та розв'язання ситуаційних завдань.

Самостійна робота учасників професійного навчання:

Наднаціональні інституції ЄС, які мають повноваження щодо визначення політики регіонального розвитку Європейського Союзу.

Мета функціонування фонду згуртування.

Основні особливості та напрями Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом.

Політичне, економічне, соціальне значення Угоди про асоціацію між Україною та ЄС.

Тема 4. Програми та проекти регіонального розвитку в ЄС

Проектний підхід до реалізації політики регіонального розвитку в ЄС.

Програми розвитку регіонів та територій. Креативна Європа, Європейська зелена угода, RURBAN (Партнерство для сталого розвитку міст і села), Прикордонні регіони та транскордонне співробітництво (Interreg), освітні та інші програми.

Проекти з міського та сільського розвитку. Угода мерів. Проекти Ради Європи в Україні.

Форми проведення навчальних занять та методи навчання: лекція, тематична дискусія, аналіз ситуацій та розв'язання ситуаційних завдань.

Самостійна робота учасників професійного навчання:

Мета програми «Креативна Європа» і її можливості використання.

Реалізація проектів Ради Європи на рівні регіонів України.

Ініціативи Європейського Союзу в сфері охорони навколишнього природного середовища.

Тема 5. Моніторинг регіонального розвитку в ЄС

Сутність, форми і завдання моніторингу регіонального розвитку в ЄС.

Секторальні та функціональні напрями моніторингу результативності регіональної політики ЄС.

Оцінювання європейського регіонального розвитку.

Форми проведення навчальних занять та методи навчання: лекція, тематична дискусія, аналіз ситуацій та розв'язання ситуаційних завдань.

Тема 6. Адаптація досвіду країн ЄС щодо пошуку фінансових ресурсів для відбудови регіонів та громад України

Світовий досвід відновлення територій після збройних конфліктів та надзвичайних ситуацій.

План «Маршала» для України.

Форми надання допомоги донорами.

План відновлення України: спільний проект України та ЄС.

Програма з відновлення України: фінансова угода з Європейським інвестиційним банком.

Форми проведення навчальних занять та методи навчання: лекція, тематична дискусія, аналіз ситуацій та розв'язання ситуаційних завдань.

Самостійна робота учасників професійного навчання:

Пріоритетні напрями фінансування проектів та програм з відновлення регіонів України.

Форми співпраці щодо отримання фінансової допомоги для відновлення територій з урахуванням можливостей структурних фондів ЄС.

ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Оцінювання результатів навчання за дистанційною формою здійснюється за такими складовими:

проходження дистанційного навчання – 25 %;

опрацювання обов'язкової літератури, інформаційних та інших матеріалів – 5 %;

відвідування занять під час проходження дистанційного навчання – 30 %;

успішного проходження поточного контролю 10 %, що є передумовою допуску до участі в наступному етапі навчання;

успішного проходження підсумкового контролю – 30 %.

Підсумки оцінювання є сумою всіх оцінок за кожною складовою оцінювання результатів навчання.

Під час відвідування занять оцінюються відповіді на питання, виконання завдань, участь в дискусії, інших формах роботи за відповідними темами.

Учасник професійного навчання, який виконав програму в обсязі не менше 75 % та за умови успішного проходження підсумкового контролю отримує документ про підвищення кваліфікації.

ЛІТЕРАТУРА, ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ, ОБОВ'ЯЗКОВІ ДЛЯ ОПРАЦЮВАННЯ. ПЕРЕЛІК НОРМАТИВНО-ПРАВОВИХ АКТІВ

Література та інші інформаційні ресурси

1. Віткова В. С. Європейська регіональна політика: загальна характеристика, виклики та перспективи для України / В. С. Віткова // Міжнародні та політичні дослідження. 2019. URL: <http://heraldiss.onu.edu.ua/article/view/173846>.

2. Європейська регіональна політика: підручник За ред. Крисоватого А. та Ліщинського І. – Тернопіль: ВПЦ «Економічна думка ЗУНУ», 2020. 236 с.

3. Механізми реалізації регіональної політики: оцінка ефективності та напрями удосконалення: монографія / наук. ред. С. Л. Шульц; ДУ «Інститут регіональних досліджень імені М. І. Долішнього НАН України». Львів, 2018. 205 с. (Серія «Проблеми регіонального розвитку»). URL: <http://ird.gov.ua/irdp/p20180102.pdf>.

4. Нова політика згуртування // ЄС URL: https://ec.europa.eu/regional_policy/2021-2027_en.

5. Регіональна політика Європейського Союзу : підручник / [за ред. Віктора Чужикова]. К.: КНЕУ, 2016. 495 с. URL: https://kneu.edu.ua/userfiles/evrointegracii/Pidruchnuk_ERDM_2016.pdf.

Перелік нормативно-правових актів

1. Про засади державної регіональної політики : Закон України від 5 лютого 2015 р. № 156-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/156-19#Text>.
2. Про затвердження Державної стратегії регіонального розвитку на період до 2027 року: Постанова Кабінету Міністрів України від 5 серп. 2020 р. № 695. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/695-2020-%D0%BF#Text>.
3. Угода про асоціацію між Україною та ЄС. URL: <https://www.kmu.gov.ua/diyalnist/yevropejska-integraciya/ugoda-pro-asociasiyu>.
4. Фінансова угода «Програма з відновлення України» між Україною та Європейським інвестиційним банком. https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/971_002-20#Text.
5. План відновлення України. URL: <https://recovery.gov.ua/>.

